

**NASJONALT KUNNSKAPSSENTER
OM VOLD OG TRAUMATISK STRESS**

NASJONAL BEHANDLINGSTJENESTE
for sansetap og psykisk helse

Synstap og psykisk helse

**Trond Heir
Marianne Bang Hansen
Randi Saur
Tore Bonsaksen
Audun Brunnes**

EU-prosjekt, 2013 - 2014 og 2016 - 2017

- Norge
- Danmark
- Tyskland
- Tsjekkia
- Spania
- Luxemburg
- Israel
- England

Individfokusert perspektiv

- Synshemming
- Kategorisering
- Diagnose
- Behandling
- Funksjonstap

Individfokuseret perspektiv

Strukturelt orientert perspektiv

Tilgjengelighet, deltakelse, aksept

- Offentlig rom
- Transport
- Informasjon
- Kommunikasjon
- Skole og arbeidsliv
- Sosialt liv
- Helsetjenester
- Offentlige tjenester
- Holdninger, kunnskap, erfaring

Intervjuer av blinde og svaksynte

- Medlemmer fra Norges Blindeforbund

Norges Blindeforbund
Synshemmedes organisasjon

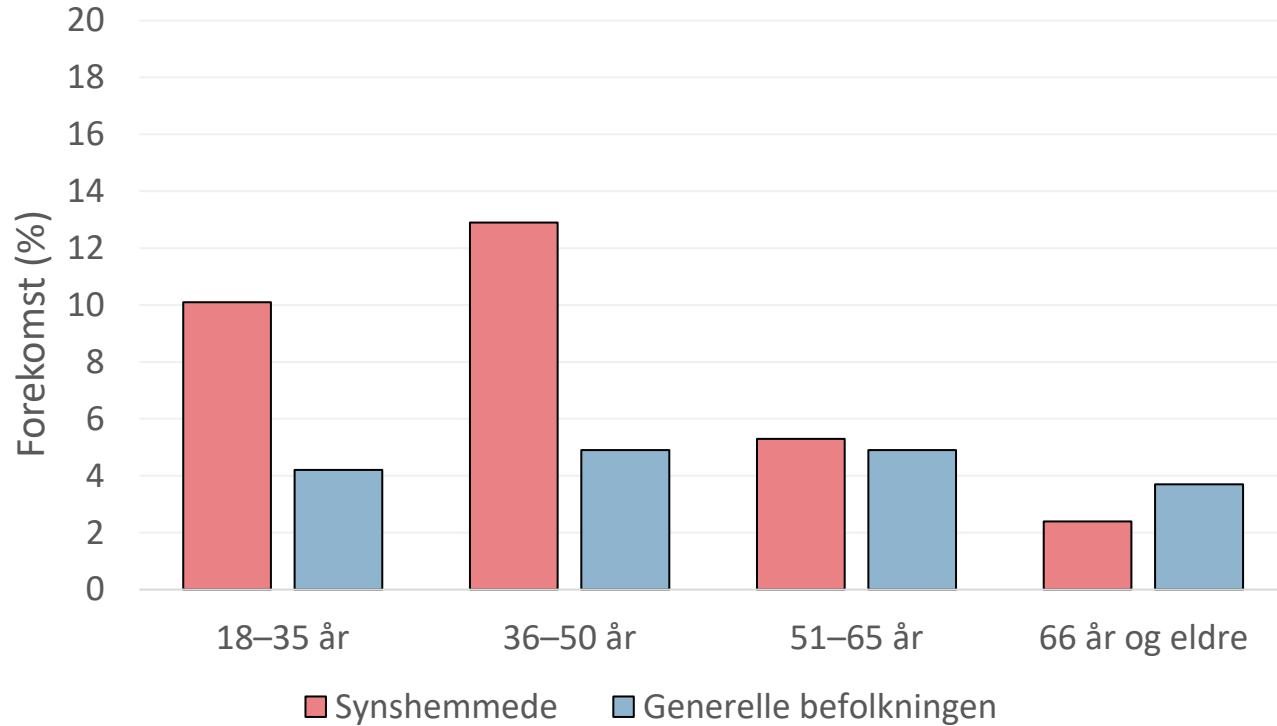
- Tilfeldig utvalg innen hver aldersklasse (18-36 år, 36-50, 51-65, 66 +)
- Telefonintervjuer i 2017
- 736 deltakere (svarprosent: 61 %)

Depresjon

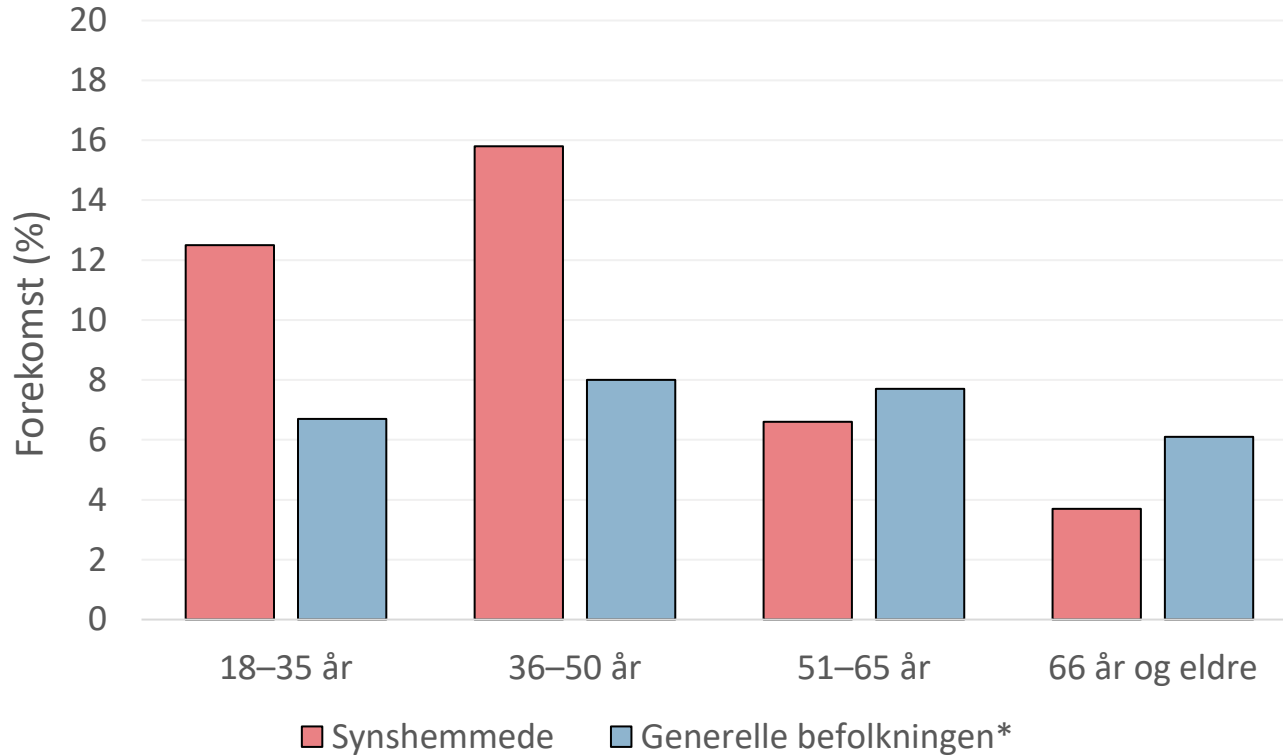

- Fravær av energi, initiativ og glede
- Manglende interesse for andre mennesker eller aktiviteter
- Søvnforstyrrelser
- Konsentrasjonsproblemer
- Vanskeligheter med å ta beslutninger
- Opplevelser av å være verdiløs eller til belastning for andre
- Selvbebreidelser
- Skyldfølelse
- Ønsker om å forsvinne eller dø

Depresjon blant menn

Depresjon blant kvinner

Psykisk helse

Psykisk helse er et politisk anliggende og handler om hvordan samfunnet ivaretar innbyggernes trygghet, økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter

Tilgjengelighet, deltakelse, aksept

- Offentlig rom
- Transport
- Informasjon
- Kommunikasjon
- Skole og arbeidsliv
- Sosialt liv
- Helsetjenester
- Offentlige tjenester
- Holdninger, kunnskap, erfaring

Depresjon blant blinde og svaksynte

Høyere risiko

Synstap i voksen alder

Nedsatt funksjonsevne av andre årsaker

Ensomhet

Mobbing, vold og seksuelle overgrep

Lavere risiko

Synstap tidlig i livet

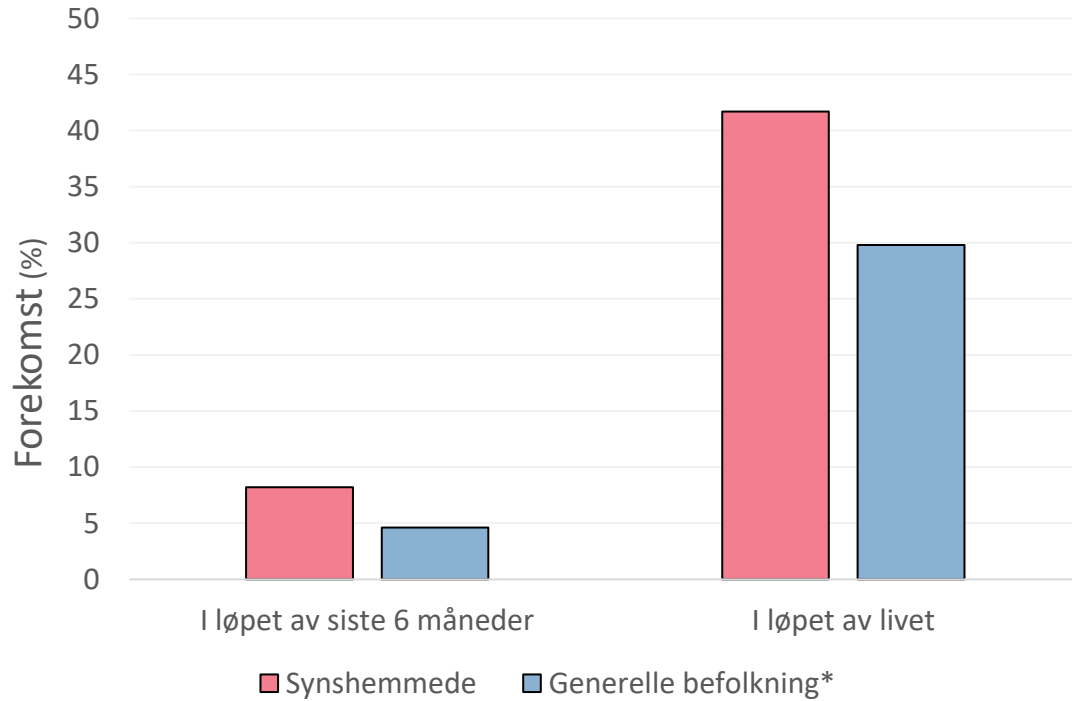
Kontakt med mennesker som forstår,
anerkjenner, støtter og kan gi hjelp

Mobbing

Mobbing øker risiko for psykiske lidelser

Mobbing

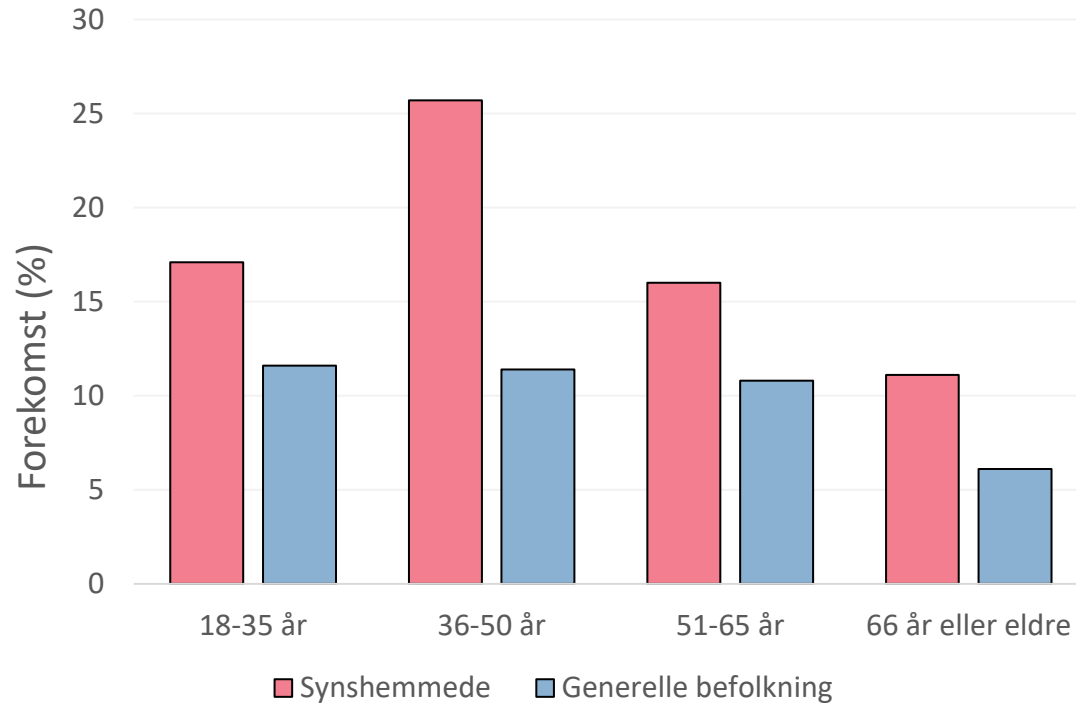

Seksuelle overgrep

Seksuelle overgrep øker
sannsynligheten for psykiske lidelser

Seksuelle overgrep blant kvinner

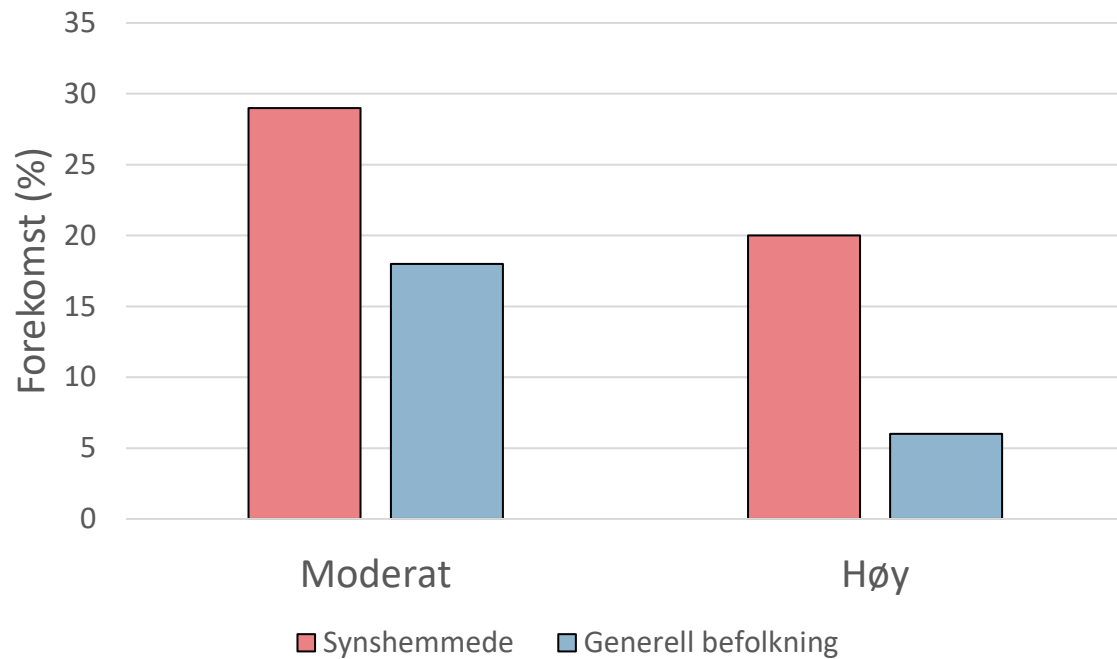

Ensomhet

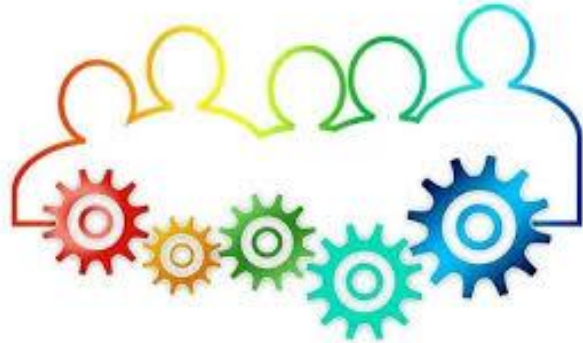

Ensomhet øker risiko for psykiske lidelser og er et stort folkehelseproblem

Ensomhet

Deltakelse i arbeidslivet

Økonomisk uavhengighet

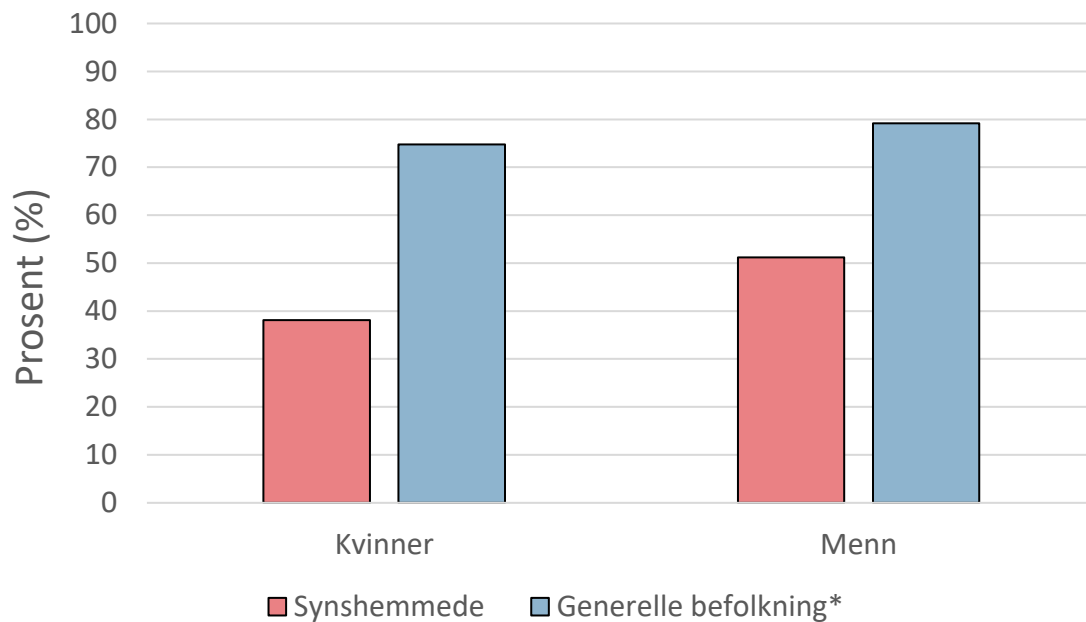
Sosiale relasjoner

Identitet og stolthet

Bedre helse

Høyere livskvalitet

Deltakelse i arbeidslivet

Psykisk helse

- Flere ulykker
- Flere traumer
- Mer menneskelig lidelse
- Høyere forekomst av PTSD
- Lavere livskvalitet

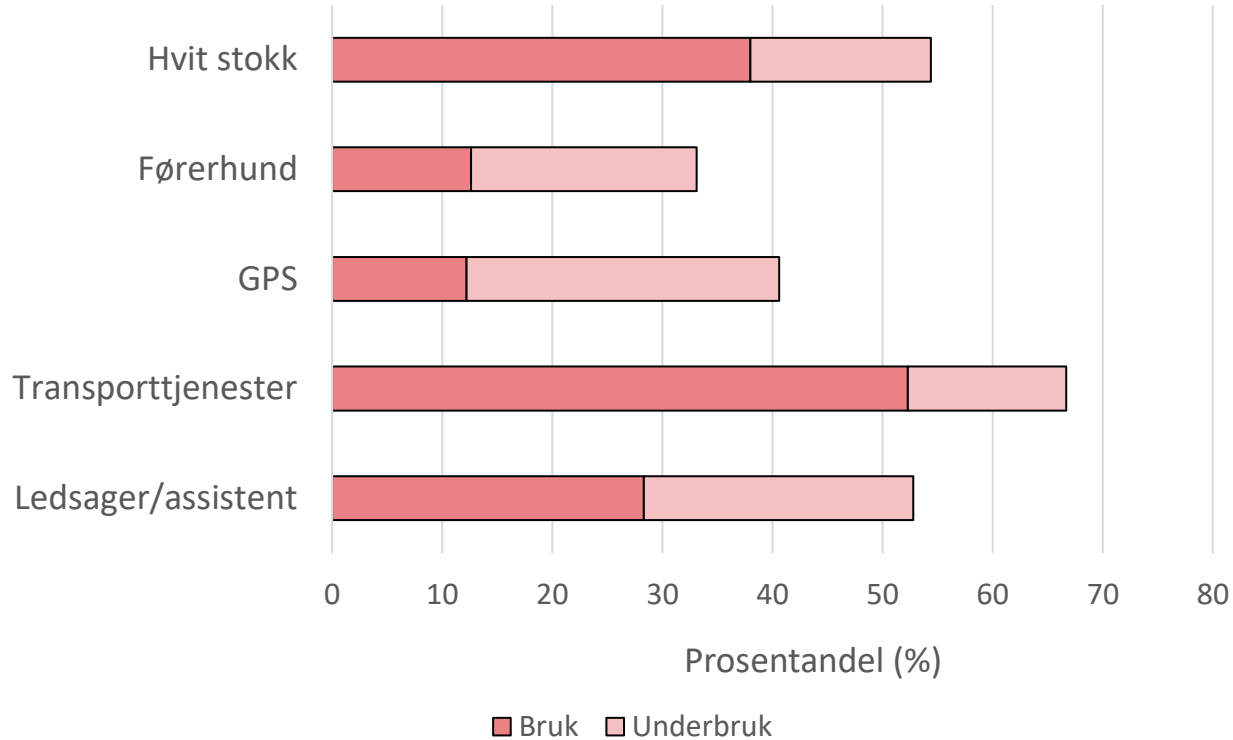
- Stor tro på egen evne til mestring !!!

Bruk av hjelpemidler

- Hvit stokk
- Førerhund
- GPS
- Transporttjenester
- Ledsager/assistent

Bruk og underbruk av hjelpemidler

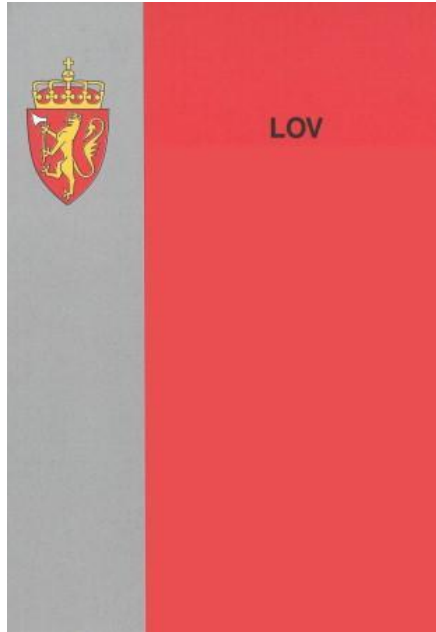

Tilgjengelighet, deltakelse, aksept

- Offentlig rom
- Transport
- Informasjon
- Kommunikasjon
- Skole og arbeidsliv
- Sosialt liv
- Helsetjenester
- Offentlige tjenester
- Holdninger, kunnskap, erfaring

Folkehelseloven

- Utjevne sosial helseforskjeller
 - Gi like muligheter til alle
 - Fremme fellesskap, trygghet, inkludering, deltakelse
 - Utjevne forskjeller som har betydning for helse
-
- Ansvaret er tillagt alle sektorer og alle forvaltningsnivåer, dvs kommuner, fylkeskommuner og statlige myndigheter

Menneskene bak tallene

Psykisk helse beskriver hvordan et menneske har det med seg selv, forholdet til sine nærmeste og ikke minst forholdet til det samfunnet man er en del av.